

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 2. Decembris. De S. Francisco Xaverio Societatis Iesu, Indiarum
Apostolo, ad hæc ejus verba cùm ageretur de bonis sensibilibus
abstinendis: Satis est Domine, satis est. Et cùm de malis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

Phil. 3.

Nec crucem illi bonam verè prædicare possunt, qui bonum negent cruciari. Hi nempe sunt *inimici crucis Christi*, quos deflet Apostolus, qui licet crucem laudent, vituperant tamen cruciatum, nec quidquam libenter pariuntur, *quorum sine interitu, quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt.*

Hic te ipsum nosce, hic te proba, teque interroga, quid sentis de ligno Crucis? Sanctumne putas ac colendum? sed quid sentis de adverso casu? Iam sanctum ac bonum dices, sicut ipsum crucis lignum? Itane cum sancto Andree: O bona crux! Sic planè sentiendum ac dicendum esset: sed quia longè est alius sensus

tuus, sed quia non nisi doles & murmurans in adversis, quasi mala sint & non bona; hoc habeto, nisi respicias, te non aliter verè posse de ipso crucis ligno dicere, bonam esse crucem, quia videlicet bonitas crucis in hoc est, ut bonam aduersitatem credas: quam nisi bonam esse credideris, bonam esse crucem negas. O quanta est necessitas tolerandi cuiuslibet aduersi calus! quanta est scilicet sacrae colendæ crucis!

Vide in festis Inventionis, & Exaltationis S. Crucis, itè que in 2. parte infra hebdomadam Passionis: Ubi plures de Cruce propènuatur Veritates.

Die 2.
Decemb.

DE S. FRANCISCO XAVERIO.
SOC. IESV, INDIARVM APOSTOLO.
AD HÆC EJUS VERBA, CUM AGERETUR DE BONIS
SENSIBILIBUS ABSTINENDIS.

*Satis est Domine, satis est.
Et cum de malis sustinendis:
Amplius, Amplius.*

*Signa Apostolatus mei facta sunt super vos, in omni patientia.
2. Corinth. 12.*

VERITAS PRACTICA.

Hæc sunt Apostolatus & perfectioris vitæ duo signa certiora, velle abstinere libenter ab omnibus bonis, & omnia mala sustinere.

RATIO EST. Quia certiora perfectioris, & Apostolatus signa sunt in omni patientia. Atqui hæc est omnis patientia, velle abstinere ab omnibus bonis, & omnia mala sustinere. Ergo & hæc sunt Apostolatus, & perfectioris vitæ duo signa certiora, quæ in sancto Francisco Xaverio eminent luculentissime, & quæ nobis, nostro in statu proponuntur imitanda.

I. PUNCTUM.

TAM multa sunt in sancto Francisco, quæ ad omnis sanctitatis & perfectionis exempla considerentur, ut nisi quibusdam terminis contineantur, considerari

fructuosè non possint. Continentur autem altissimè hoc sacro Apostoli nomine, quod non tantum duodecim illis electis à Domino convenit, sed & pluribus aliis communicatur. *Salutate*, inquit Apostolus, *Andronicum & Iuniam, qui sunt nobiles in Apostolis.* Quotquot enim se strenuè impendebant in proximorum salutem, hi Apostoli aut Apostolici viri dicebantur. Sed quia tamen non omnes paribus animis in hoc sancto desudabant opere, quicumque non sincere Christum annuntiabant, vocabantur *Pseudo-Apostoli, operarii subdoli, transfigurantes se in Apostolos Christi*, ut ait S. Paulus.

Ac propterea, ut veri à falsis disgnoscerentur, erant certa signa, quibus quodammodo probarentur & tentarentur, unde illa commendatio Episcopi Ephesioi in Apocalypsi: *Scio operatua, & laborem & patientiam tuam, & quia non potes sustinere malos, & tentasti eos qui se dicunt Apostolos, & non sunt: & invenisti eos mendaces.*

Quæ-

Quænam porro illa erant signa certiora? Hæc videlicet duo, quæ ex sancto Xaverio, in veritatem propositam derivantur: *Libenter abstinere ab omnibus bonis sensibilibus; & omnia mala sustinere propter Evangelium, propter electos, propter salutem proximi*: Quæ certe consideratio non minus erit utilis consideranti, quam gloria sancto Indiarum Apostolo, cuius inde Apostolatus gloria manifestè elucescit.

Ratio autem deducitur ex S. Paulo, qui pro se dicere apud Corinthios cum cogeretur signa, inquit, *Apostolatus mei facta sunt super vos, in omni patientia*: quasi diceret, probatus sum omnibus modis qui patientiam exercent, & quibus solent probari veri Apostoli. Jam enim præmiserat quod fusè describit, *in laboribus plurimis, in carceribus abundans us, in plagis supra modum, in mortibus frequenter, in labore & ærumna, in fame & sitis, in frigore & nuditate*; Quibus copiosè declaratis, sic concludit; *Nihil minus fui ab eis, qui sunt supra modum Apostoli, tamen si nihil sum, signa tamen Apostolatus mei facta sunt super vos in omni patientia, in signis & prodigiis, & virtutibus.*

Signa quidem seu miracula iungebantur patientiæ, sed ut optimè notat S. Joannes Chrysostomus: *Non signa mirabilia Apostolos effecerunt: multi enim qui demones ejiciebant, quia peccatores erant, nihil tale fecerunt, sed puniti sunt: Quid est igitur, quod vos magnos ostendit? pecuniarum contemptus, gloria & spectus, ab omnibus vicia hujus negotii ereptio: quæ si non habuissent, etiam si mortuos suscitassent, non solum nullos juvissent, sed etiam seductores existimati fuissent: O quam multi falluntur, qui prætextu juvandi proximi, nolunt aliquid pati, cum nihil æquè faciat ad juvandum proximum, quam patientia.*

II. PUNCTUM.

SED in his duobus actibus omnis patientia continetur, libenter abstinere ab omnibus bonis sensibilibus; & mala omnia sustinere, sicut libenter abstinet, & sustinuit S. Franciscus Xaverius.

Nam cum omnis patientia versetur circa ea, quæ sunt carni aut animo contraria, nihil autem sit contrarium, quàm vel privari bonis, quæ naturaliter appetimus: vel sustinere mala, quæ re fugimus; profectò hinc manifestè sequitur, quod omnis patientia in his duobus actibus continetur, quos Christus Dominus, celeberrimè

suâ illâ sententiâ complexus est, quæ se sequentes monet, *Qui vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie*. Est enim abnegare se ipsū, abstinere bonis sensibilibus; & est tollere crucem, sustinere mala, sicut alibi fusius exponetur.

Sic S. Prosper agens de fortitudine seu patientia; *Quæ si virtus, inquit, esset, fortiter etiam talibus blandimentis repugnaret, nec acquiesceret mollibus, quæ adjuvante Domino dura quaque vel aspera superasset.*

Quàm eximius autem fuerit S. Franciscus in his duobus actibus, patet ex duobus illis dictis, quæ primo hujus considerationis aditæ proponuntur, & ex illius factis totâ vitâ sequentibus. Cum enim abundaret cœlestibus deliciis & gaudiis, *satis est Domino*, inquebat, *satis est*. Quasi diceret, oportet me istis etiam abstinere bonis spiritualibus, ne quid sit boni sensibilis, quod me tantisper detineat ab indefesso labore juvandi proximi, & quo me non libenter privè ad illius salutem. Cum verò illi objicerentur pericula & incendia & mortes, & quidquid horrorem potest incurere: *Amplius*, ajebat, *amplius*. adeò sitiens erat laborum, ut quidquid pateretur, sitim patiendi acueret potius, quàm expleret, aut quam robur animi quoquo modo retunderet.

Atque hæc universim dicuntur de duobus illis primariis Patientiæ, seu Fortitudinis actibus: Nam qui vellet particulatim de his ipsis edoceri, quàm eximius in utroque fuerit S. Franciscus, oporteret primum eorum Caput quod in abstinendo ponitur, sua in membra partiri, quæ spectant Abstinentiæ circa triplex genus boni sensibilis, quod est *honoris, commoditatum, & voluptatis*. Oporteret contemplari quanta fuerit ejus humilitas, quæ honores speravit, quanta paupertas, quæ commoditates negligit, quanta mortificatio, quæ voluptates abhorret. Oporteret denique revolvè quid de tribus illis virtutibus, eodem ordine recensitis, colligatur in ea Relatione quæ de rebus ab eo gestis juridice est instituta, cum de illo in Sanctorum numerum referendo, ageretur. Illic enim ad amussim sic revocata sunt omnia, nihil ut prorsus in medium adducatur, quod non suis Authenticis & probatissimis, quantum quidem accuratè fieri potuit, nitatur testimoniis.

Sic porro de illius humilitate paucis perstringitur: *Humilitatis dono, sanctitatis fundamento, amplissimè dotatū fuisse ostenditur, cum in interna & externa mirificè excelleret. Ac primò, de.*

Lnc. 9.

De vita
Contēpt.
c. 20.Hom. 46.
in Matt.

Ac primò, demississimè de seipso sentiebat, se vilissimum omnium, & peccatorem maximè reputabat, omnibus inferiorem se esse affirmabat, & nihil erat tam vile & abjectum quo se dignum non putaret: nihil honorificum quo se indignum non iudicaret: ita ut nulli præesse veller, sed omnibus subesse cuperet, omnesque propterea ut superiores reuereretur.

Secundò eandem probavit Humilitatem, honorifica quaque penitus spernendo, ad suas laudes non secus ac alii ad proba erubescens. Si quid esset unde laus ipsi aliqua posset pervenire, ut in faciendis miraculis studiosè id factis & verbis celebrabat, & sociorum, aliorumque meritis & intercessionibus adscribebat.

Authoritatem amplissimam Legati Apostolici qua instructus in Indiam missus fuerat, non solum non iactavit, sed data opera texit, quasi gladium in vagina, adeò ut per decem annos, nemo illum Nuncium Apostolicum sciverit præter Episcopum Goanum, nec nisi semel, ultimo quasi remedio, ad Dei gloriam procurandam, ea potestate usus est, re prius cum Episcopo Goano communicata, & illius permissa arbitrio.

Eadem humilitas ostenditur ex propria sui abiectione: nam Christum imitatus cum d. ves esset, omnium egensus fieri voluit, & dum laute ex suo posset, ex alieno, precario victitare maluit: abjectissimo vestitu semper usus. Patet etiam ex quotidianis exercitiis & actionibus quibus sollicitam operam præstitit, tam in Indica navigatione quam in domibus hospitium India, v. lora quæq; ministeria, ut jam dictum est, hilariter & spondè eligendo. Ex humili reverentia ostenditur, quò semper veneratus est Episcopos, Sacerdotes, & superiores quoscunque, adeò ut cum beato Ignatio suo Superiori scriberet, non nisi gentibus flexis scriberet, reverentia causa. Multaque sunt alia ex quibus planissimè colligitur, Christi vestigia Xaverium fuisse sequutum, qui de se dixit: Mitis sum, & humilis corde.

Tum vtiò de paupertate consequenter. Paupertatem Evangelicam quam vorit, perfectissimè ab illo servatà fuisse demonstrat ratio vita quam semper servavit in victu, vestitu, suppellectili, itineribus, habitatione. Victus namque fuit parcissimus, non eo solum ut corpus affligeret, sed etiam ut voto paupertatis satisfaceret, utque verum pauperem ageret, quodcumque sibi ab aliis ultrò ministrabatur, & ea que solitus erat ipse per se mendicare, aliis pauperibus distribuere, contentus ipse quolibet vile cibo, & pane obruto, ut latius di-

cernis, dum de poenitentia agitur. In vestitu vero, non minùs tenax paupertatis apparuit: erat enim plerumque atrivitus, refartus, & assumptus interfectus in summa optimarum vestium copia, qua certatim illi ab omnibus offerebantur. In suppellectili præterea, ejus paupertas, nudi namque erant parietes, lectulus potius ad arcendum somnum apertus quam ad conciliandum, utpote sine culcitra, sine lodicibus, vilibus tantum stragulis duro cervicali adjuncto; & præter ista, non aliud quidpiam erat in cubiculo, quam pauci libri sibi vel aliis necessarii.

In itineribus conficiendis, qua tam multa, tam difficilia fuere, tot longinquis peregrinationibus in ultimas terras susceptis, studium paupertatis suum maximè probavit, nullo alio vectore quam baculo pro equo & vehiculo usus est: pedes semper incedendo, & non raro sine calcis, sine alio tegumento plantarum: Viaticum non in pera & sacculo, sed in Dei benignitate, & aliena pietate, repositum habebat: nullum secum ferre solitus, nisi ubi per deserta & in via loca esset incedendum: & tunc nil aliud parabat quam cibum castrensem & castigatissimum, & in toto longo ac impedito itinere Meacensi, assa tantum victitavit oriza, nec viatoris vestes luculentiores erant quam cibus, adeò pannosus se in viam dabat, ut aliquando pueris ridiculo esset. E Lusitania in Indiam solvens precario semper in navì victitavit, nec ab illo institutis precibus Regii Pratoris, ullatenus ab ausi passus est. Idem institutum in navigationibus reliquis servavit: nunquam aliò divertere solebat, quam in publicas domos Hospitalium, ut quemadmodum precario vesceretur, ita mendicatio hospitaretur. Hoc in Italia, hoc in Lusitania, hoc in India semper præstitit.

Denique de mortificatione & Poenitentia, quod est postremum è tribus abstinendi generibus, sic eodem contextu pergitur: Mortificationis studium, & opera poenitentia in eo tales fuisse constat, quales ad insignem & excellentem requiruntur sanctitatem. Primò, eximia fuit in eo abstinencia cibi, cum non solum carnis & vini, sed etiam panis triticeï usum procul à se abdicaverit. In privata domo, & quoties apud alios non vesceretur, de industria insulsis & vilibus utebatur cibus, ac parcissimè.

Secundò, manifestè colligitur ex maceratione carnis: corpus enim frequentissimè flagellis cadebat, quandoque aneo filo contextis, qua etiam ferreus punctis & stellulis de industria exasperabat, ita ut sanguinem copiosè profunderet. Somno non-

nisi

vix brevissimo corpus recreabat, incommodè vel humi, vel fane nauico jacens, vel lectulo vilibus stragulis, ut supra dictum est, parato; reliquum noctis orationi & contemplationi dabat, vel agros visendus. Quin exera solitum suam, longè plura vel majora poenitentia opera exercebat; sapiens namque per plures dies, ab omni cibo abstinuit, & aliquando à Dominica Passionis, usque ad Sabbatum majoris hebdomada, sæpè per biduum vel triduum, quandoque per quatuor totos dies, præsertim in principio sua conversionis; quando etiam, ut doloris sensu magis cruciaretur, funiculis sibi adeo arctè coarctatis & lacertos constrinxit, ut cum plures dies eo in cruciatu iter agenda perseverasset, animo repente destitutus præ doloris magnitudine, in media via conciderit, vinculis in carnem tam aliè depressis, ut medici vulnus insanabile iudicaverint, adum quo de eius vita esset, nisi miraculose vincula rupta fuissent, sine ope artis humane.

Sic itaque quod primum Patientiæ caput spectabat, in abstinentia bonorum sensibilium, patet evidenter quàm fuerit suis omnibus numeris absolutum, in sancto Francisco Xaverio; unde restat, ut quid de altero quod est in forti malorum omnium tolerantia constitutum, in eadem relatione referatur, audiamus. Sic porro habet, coherentè ad præcedentia. **FORTITUDINE, MAGNANIMITATE & PATIENTIA** in laboribus tolerandis, & superandis, heroicè & insignitè à Deo dotatus fuit. Mundum vici sui ipsius abnegatione, Christum sequutus, honores & dignitates sibi oblatas spreuit constanter: vitam religiosam vilem & pauperem elegit, & fortiter retinuit: eluxitque sæpè ejus animi fortitudo, quod sagæ & pustulis pauperum mendicorum lavatis, aquam ipsam qua illas abluerat non semel biberit.

Nec solum tam gloriosa de seipso victoria ejus emicuit in victis animus, sed etiam in aggreddendis rebus arduis propter Dei amorem, & in superandis difficultatibus, longinquas regiones ac provincias adiit, vita spreto periculo, nec barbarum & esserum in hospites Incolarum ingenium timuit ad Christianam mansuetudinem invitare, à quibus sibi mortem paratam esse audiebat. Ab anno millesimo quingentesimo quadragésimo primo, quo in Indiam navigavit, usque ad annum millesimum quingentesimum quinquagesimum secundum, quo diem clausit extremum, multas diversarum nationum & linguarum provincias predicandi Evangelii causa peragravit, *contra dicit Haynensue pars prima.*

etiam ob assiduos labores morbis gravissimis; sapiens naufragium passus est, æstus, frigus, nuditas, vigiliarum, sitis, famis incommoda diutissime sustinuit: nudis pedibus inserit vepres & scentes longissima itinera perfecit: contumelias, probris, irrisionibus, & omnis generis illusionibus, & injuriis appetitus, verbera insuper, lapidationes ac sputa passus, omnia semper non solum æquo animo, sed sibi plaudente, illius verè discipulus qui Apostolus dixit: **CUM** vos oderint homines & cum separaverint vos, & expronaverint, & ejecerint Nomen vestrum tanquam malum propter Filium hominis, gaudete, & exultate, Deoque propterea in omnibus gratias hilari & humilis agebat, & pro illis foribus ac persecutoribus deprecabatur.

Quæ quidem omnia confirmantur ex iis quæ de ipsius charitate in Deum, & proximum jam paulò antè ibi fuerant memorata, his verbis sanè obviandis: Ostenditur eadem charitas per extinctionem timoris in subeundis periculis, & arduis operibus aggrediendis, amore Dei: nam perfecta Charitas foras mittit timorem. Ille verò tantum absuit à timore, ut propter Deum non timuerit naufragium, peregrinationes per in via & deserta loca non formidaverit: nec feros Ethnicorum mores expaverit, quamvis ab omnibus, uno consensu, exitium ei imminere denuntiaretur. Nec minus elucet ejus eximia in Deum charitas ex contemptu rerum humanarum & mortis, qui in tota hujus servi Dei vita ita elucet, ut verè cum Apostolo posset dicere: **QUIS** nos separabit à Charitate Christi: Tribulatio, an Angustia, an famis, an nuditas, an periculum, &c. In his omnibus superamus propter eum qui diligit nos.

Hæc sunt expressa verba Relationis factæ in Consistorio, coram summo Pontifice, à Cardinale Montensi, ex quibus tam manifestè Theosis simul & Hypothesis declarantur, ut quàm apertum est in abstinendo & sustinendo propter salutem proximi, contineri omnem patientiam Apostolicam, tam apertè liqueat sanctum Franciscum Xaverium in utroque simul excelluisse. O quales nos saltem pro salute nostra deceret esse; cum Ille tantùm laboraverit pro salute aliena!

III. PUNCTUM.

SIVE igitur universim spectemus veritatem propositam, cetera manet & constant; *Gg* *Hæc*

Hæc esse Apostoli & perfectioris vitæ duo signa certiora, VELLE abstinere libenter ab omnibus bonis: Et omnia mala sustinere, quia in his duobus omnis perficitur Patientia; Patientia autem, inquit sanctus Jacobus, omne opus perfectum habet. Sive particulatim illam veritatem consideremus in Apostolico nostro Viro, non minus certa est & rata fixaque veritas, hæc ejus esse Apostolatus & perfectissimæ vitæ signa notissima: Unde in ipso primo memoratæ Relationis vestibulo, postquam productus est ille de Apostolis psalmi decimi octavi versiculus: In omnem terram exiit sonus eorum: & in fines orbis terra verba eorum: Tunc sic pergit sacer Relator: Hos inter, servus Dei Francisco Xaverius ita eluxit, ut in eo divini oraculi pars illa impleta esse videretur: Et in fines orbis terra verba eorum. Divino enim beneficio segregatus in Evangelium Dei quæ immensa patent Oceani littora, ad Orientem solem deduxit sonum Apostolorum, & in fines orbis terra, verba eorum. Nam ut taceam Indes, Brachmanas & Malabares ad quos aliqua Evangelii fama olim emanavit, & multorum sæculorum atatibus oblitterata, Xaverii prædicatione revixit: Ipse primus Paravis, Malais, Iais, Acenis, Mindanais, Molucensibus ac Japonibus Apostolico sanè spiritu & virtute, Evangelicæ lucis fulgorem induxit, & salutem annuntiavit: Ultra quas Provincias ad Orientem solem nihil reliquum orbis terrarum habet.

Et nonnullis interjectis: Hoc nomen Apostolicum, factis primùm in Lusitania obtinuit, deinde in India, Japonia, Sina & reliquis Orientalis Provincis conservavit. Communi enim omnium consensu, non nisi Apostolus nominatur, meritoque tam honorifica appellatione dignus censetur, qui Apostolico sanè spiritu in tot Provincis Evangelium prædicavit, ita Domino cooperante, & sermonem servi sui confirmante sequentibus signis, ut multa centena hominum millia doctrina & miraculis, Apostolorum miraculis simillimis, ab idolorum servitute ad veram libertatem filiorum Dei traduxerit, in fide instituerit, & propriâ manu baptizaverit, inter quos Reges ac Principes non pauci numerantur. Quod Apostoli nomen ab hominibus servo suo tributum, insigni miraculo Deus confirmasse videtur, cum illi non solum miraculorum sed etiam linguarum dona concesserit, quibus olim Apostoles Ierosolymis ad prædicationem Evangelii armavit.

De quo linguarum dono sic paulò post idem expressius: Diverfarum namque gentium linguis, quas non didicerat cum eas Evangelii causa adiret, ita eleganter & expeditè loquebatur, ac si ibi natus & educatus esset: & contigit non raro, ut eum concionantem diverfarum nationum homines suâ quisque lingua planè & politè loquentem audiverit, id quod pro maximo miraculo ab ea gente habitum non solum: auxit venerationem Xaverii, sed multos etiam ad fidem convertit: Voluit enim Deus qui illum ad prædicationem Evangelii in illis Provinciis segregavit, ut sicut in cæteris Apostolicum spiritum acceperat, sic etiam dono linguarum Apostolis similis esset: & ut non solum spiritus fervore eximio, sed etiam variis linguis magnalia Dei ubique loqueretur.

Ac demùm in eâ oratione quæ fuit habita coram eodem Summo Pontifice, & quæ Relationi subiungitur, sic Orator paucis omnia contenti ahendo: Nec contentus, inquit, tot ubique locorum terras, tot maria docendis populis perstrasse, tot insulas, Provincias, regna Deo peperisse, à capite rem exorsus, in Sinas expeditionem adornat, atque emerso iterum Oceano in Sancianum insulam, Sinis proximam desertur, Sinarum claustra severissimis quamquam legibus, custodiisque firmata tentaturus, ubi derelictus simul ab interprete, simul ab hospite, morbo correptus, deserta in insula, in humili tugurio, in magna rerum omnium inopia, hoc unum agerrimè ferens se juvandorum hominum aditum prohiberi; cæterum Dei desiderio vivendi, supra modum incensus, annos natus quinquaginta quinque decennio post suum in Indiam adventu, quarto ante Ignati obitum anno, sanctissimè moritur: Indiarum Apostoli nomen consecutus, non tam aliorum prædicationibus, aut Lusitanorum, Indorumque consensu p. pulorum, quam propriis virtutibus, quibus se Apostolorum ad vitam conformavit, ac donis atque miraculis, quibus ad Apostolorum gloriam extulit illum Deus, adè ut toto Oriente, non alio nomine quam Sanctus atque Apostolus appellaretur ab omnibus, etiam ab Ethnicis, qui ad ejus sepulchrum accedere venerabundè, ejusque opem implorare consueverunt.

Verùm ad nos redeamus, & quantam unusquisque partem in hac Apostoli dignitate consequitur, seu quantum quisque à sanctis & Apostolicis viris in suum velit derivare profectum, tantum imitari conetur hunc verè sanctum & Apo-

Apostolicum Virum, non in linguatum aut miraculorum dono, sed in abstinendo & sustinendo. Tota vitæ Christianæ disciplina duobus hinc constat capitibus, *Abstine & sustine*: Abstine à sensibilibus bonis: Sustine mala opposita. Quia videlicet illa sunt duo tantum, quæ nos retardent, aut boni sensibilibus cupiditas, aut mali metus. Nonne hoc experitis, si quid boni operis est exequendum! Nonne inde est quidquid omittis boni, vel quidquid committis mali? Visne hoc etiam scire apertius? Audi sanctum Augustinum: *Omnia peccata dua res faciunt: in homine, Cupiditas, & Timor; Cogitare, discutite, interrogate corda vestra, perscrutimini conscientias, videte utrum possint esse peccata, nisi aut cupiendo aut timendo. Proponitur tibi premium ut pecces, id est, quod te deleat, facis propter quod cupis: Sed forte non induceris donis, terreatur tibi; facies propter quod times. Si cupiditas non valuit, forte timor valebit. Porro autem si de Scripturis contra cupiditatem venit tibi in mentem, quid prodest homini si totum lu-*

cretur mundum, anima verò suum detrimentum patiat! veniat etiam contra timorem in mentem. Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. Ex quibus vides quanti reformat abstinere & sustinere, cum inde vel virtutes universæ, vel peccata omnia enascantur.

Sic idem S. Augustinus de Christo Domino: *Omnia qua habere cupientes non rectè vivebamus, carendo viti: fecit: omnia qua vitare cupientes à studio de viabamus veritatis, perpetuo deiecit: Non enim ullum peccatum committi potest, nisi dum appetuntur ea qua ille contempsit, aut fugiuntur ea qua ille sustinuit.*

Quid magis oppositum Christo, quid magis indignum est Apostolico viro, quid magis alienum à sectatoribus Apostolorum, quam sectari quod fugit Christus, aut fugere quod est sectatus? Hæc tu ipse fugies & illa ipse sectaberis, nisi omni studio & contentione abstineras, & sustineras.

in Ps. 79.

Matt. 16.

Die 6.
Decemb.

IN FESTO S. NICOLAI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratum sum. Ait illi Dominus eius; Euge serve bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam. Matth. 25.

VERITAS PRACTICA.

Nunquam melius sibi providet fidelis Dei servus, quam si nihil sibi retinens, totum se Domino, suaque omnia consecrat.

RATIO EST, Quia dum Dei servus nihil sibi retinet, divinam ad se provocat benignitatem.

Sed non melius sibi providet, quam sic provocando ad se divinam Benignitatem.

Ergo nunquam melius sibi providet fidelis Dei servus, quam si nihil sibi retinens, totum se Domino suaque omnia consecrat. Quod paucis his verbis S. Hieronymus clarè complexus est: Optimus dispensator est, qui sibi nihil reservat.

I. PUNCTUM.

TAMETSI hæc Evangelium de quinque talentis, commune est omnibus Confessoribus, Episcopis seu Pontificibus: peculiari tamen ratione referri potest ad S. Nicolaum, cujus quinque talenta quæ accepit à Domino, sigillatim memorari possunt; quinque item quæ superlucratum est: ac postremo quinque, quibus insuper à Domino ad nostrum subsidium liberaliter & magnificè est insignitus. Habentur illa fusiùs in meditatione de eo edita, unde hæc breviter referuntur.

Primo quidem, de quinque talentis acceptis, Primum fuit, bona indoles, seu nativæ propensio

Gg 2

in